

i 1865, var den sørgelige, at Hertugdømmerne som Følge af Udfaldet af Krigen blev skilt fra Kongeriget, saa at der alt-saa da kun var Tale om Indlemmelse af de 8 Sogne, saa er der denne Gang Tale om et Lovforslag, hvorefter der indlemmes en ret betydelig Del af det, der den Gang blev tabt. Medens det var og maatte være sørgelige Betragtninger, der laa bagved de Forhandlinger i 1865, som ingen af dette Tings nuværende Medlemmer, saa vidt jeg ved, havde Lejlighed til at deltage i, saa er det denne Gang glædelige Betragtninger, der ligger bagved vor Behandling af det foreliggende Lovforslag. Som Statsministeren i sin Forelæggelsestale gjorde opmærksom paa — og der er Grund til at nævne det ogsaa fra mit Partis Side i fuld Overensstemmelse med Statsministeren —, er det jo saadan, at vort Sind først og fremmest opfyldes af Taknemmelighed overfor de allierede og associerede Magter for det Højsind, de har udvist ved at gaa ind paa den Ordning, hvorefter den danske Del af Nordslesvig kommer tilbage til Danmark. Jeg kan paa mit Partis Vegne fuldt ud slutte mig til, hvad Statsministeren i saa Henseende udtalte. Og det gælder ikke mindre den Taknemmelighedsgæld, vi føler os i til de Danske i de sønderjydske Landsdele, der gennem de mange Aar trofast har holdt ud i den overordentlig vanskelige Kamp, de har haft dernede, og bevaret deres danske Sprog og deres danske Sindelag. Naar det kommer til Stykket, er det i Virkeligheden denne Trofasthed, der er Aarsag til, at vi kan behandle et Lovforslag som det foreliggende. Sammen med, at vi udtrykker vor Glæde og vor Taknemmelighed over, at de Danske trods de vanskelige Kaar har bevaret deres danske Sprog og deres danske Sind, synes jeg, vi har baade Grund til at mindes og Grund til at fremhæve, at det allervanskeligste Tidspunkt for Danskerne dernede kom vel nok den Gang, det endogsaa krævedes af dem, at de skulde gaa i Kamp, ikke for deres eget Fædreland og ikke for deres egen Sag, men for det Land, som de ved Afgørelsen i 1864 var kommet til at høre under. Baade for de mange, der blev derude paa Slagmarkerne, og overfor dem, der kom tilbage, har vi Grund til at udtrykke vor Taknemmelighed, og jeg har vel Lov til at sige ogsaa vor Stolthed over, at de som Danske kunde bringe det Offer, som det var for dem, at de maatte kæmpe for en Sag, der ikke i bedste Forstand var deres egen. I Forbindelse med dette er der og-

saa al Grund til at mindes, at selv om Udfaldet af Krigen i 1864 for os blev, som det blev, var det ikke forgæves, hvad der blev ofret fra dansk Side baade af dem, der den Gang maatte blive paa Slagmarkerne, og af dem, der kom tilbage, og hvoraf endnu adskillige Tusinde lever og glæder sig over, at de ikke den Gang helt forgæves har været med til at sætte noget i Vove for at redde Landet.

Den højtærede Statsminister mindede om — og jeg maa ogsaa have Lov til at nævne det paa mit Partis Vegne —, at det er saaledes, at vi samtidig med, at vi udtaler baade vor Taknemmelighed og vor Glæde over, at at vi nu staar ved den Genforening med de sønderjydske Landsdele, som dette Lovforslag drejer sig om, ikke kan undgaa i vor Tanke at mindes dem, der ikke kommer med, dem, der fremdeles vil komme til at leve under det, de maa opfatte som Fremmedherredømme, og som fremdeles, for at bevare deres danske Sindelag og deres danske Sprog, vil have vanskelige Kaar at arbejde under. Jeg gør mig til Tolk for den Følelse baade af Sorg, men ogsaa af Forstaaelse af de vanskelige Kaar og den Skuffelse, som det er for dem, der ikke kan deltage i Genforeningsglæden paa samme Maade som vi paa begge Sider af Kongeaaen ned til den nye Grænse. Jeg tror at turde sige, at lige saa fuldt, som vi glæder os over Genforeningen med de Landsdele, der i Henhold til dette Lovforslag og med den i Bemærkningerne hertil angivne Grænse er notificeret os, nu kommer til at høre sammen med os, vil vi ogsaa staa forstaaende overfor de Pligter, vi som Danske har overfor de Danske, der fremdeles bliver paa den anden Side af Grænsen, Pligter, som jeg haaber vil give sig Udslag ikke alene gennem Udtalelser, Stemninger og Følelser, men ogsaa igennem Handlinger paa den Maade, som ske kan, i Retning af at støtte dem dernede, saa at de kan faa saa gunstige Kaar som muligt at leve under, støtte dem saa vidt og i det Omfang, som vi som en lille Nation kan bidrage dertil. Jeg slutter ligesom den højtærede Statsminister min anbefaling af Lovforslaget med at sige, at idet vi mindes dem paa den anden Side af den nye Grænse, glæder vi os fuldt og helt over, at der nu trækkes en ny Grænse — trukket som man ved Afstemningen har erkendt, at den nationale Grænse maa trækkes —, og haaber paa, at der under de Love, som vi nu i Dag har vedtaget for de sønder-